

**Io. Baptistæ Portæ Neapolitani Magiæ Naturalis Libri
Viginti**

Della Porta, Giambattista

Frankfurt, 1607

Quibus escis varia quæq[ue] animalia allicantur. Cap. I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70772](#)

IO. BAPTISTÆ
PORTÆ NEAPOLITA-
NI, MAGIÆ NATVRALIS

LIBER DECIMVS

QVINTVS.

Animalia manu capere & necare ostendit.

PRO O E M I V M .

E aucupio loquemur, cui maxima mortalium pars, & præcipue magna hæret. Finis animalia capere, vi, & dolo. Sed dolo allicitur, morte multantur. Sed qua ratione id assequi possit, ex Philosophia docetur, quæ animalium naturas, & peculiares mores ostendit. Facile enim cognitus naturis, eorumque moribus, coniunctur & doli, quibus allicit, & capi possint. Primo quo modo allicitur docebimus, esca, sono, lumine, suffitu, amore, & alijs dolis, allatos, vel temulentos manu capimus, vel venenis occidimus. Sed exempla proponamus.

Quibus esca varia queq; animalia allicitur.

C A P . I.

NVLTA res magis animalia stimulat, quam esca & luxuria, vel amor, ex his igitur exordiendum duximus. Ad escam necessitate coguntur, nam nisi occidi velint fame, escam videntur oportet, Sed variolum

rum animalium variæ sunt escæ, peculiares aliquorum dicemus, ut tuò marte reliquas coniicias. Hæc est

Esca pro Siluri captura.

Pulmone tauri asso alliciuntur siluri, appensus lineæ pulmo, ubi hamus, & in mari projectus odore siluri sensum mouet, qui escam appetens, statim deuorat, & hamo transfixus, trahitur bobus ad littus; ut ex Aeliano habemus.

Esca pro sargi.

Miro amore sargi capellas prosequuntur, vt dicemus, maximeq; eius odore gaudent. Piscator igitur farinam caprino iure madefactam in eam maris partem abiicit, ubi habitare solent sargi, quibus tanquam philtro quodam odoris allecti accedunt, ac hamo capiuntur; præterea si ad hamum muris piscis conditi escam accommodent, eam in mari demissam leuiter moueant, sargi escæ illecebra allecti, in hamum congregantur, ac cibi auditate facile capiuntur.

Thymali esca.

Ticinus Italiæ fluuius thymalum pisces procreat, non quidem hamatis escatum aliarum illecebris, sed solo culice, bestia homini infesta, quod hac sola delebetur, comprehenditur. Hæc est

Aulopij esca.

Aulopios coracini alliciunt, ubi esculentam talem illecebram animaduerterunt, maximò plausu accedunt. Et

Pelamidum esca

ex purpuræ pisce confecta est, hæc enim strictè religatur lineæ, huius illecebra delinitæ in hamis innatant, quum autem ex his aliqua ligutitione apprimè stimulata, os in escam impegerit, tum reliquæ consequentes hamis configuntur, ut hamis ob multitudinem uno, eodemq; tempore transfixorum piscium, vix trahantur. Habetur &

Anguilla esca.

Anguillæ in speluncis latent, fauces specus odoribus ilucentes cetarijs, eas non secus, quam pisces complures

euocant, ex Aristotele: quamquam falso Plinius non
allici, sed suorum cædauerum odore fugari dixerit.
Oppianus intestinis allici festiuè dixit. Si scire cupis
quæ sit

Mugilum esca,

Quia iulides omniū fere piscium esca sunt, siue aphæ
aut squillæ paruæ marinæ, ideo omnium escas subin-
trat. Vel hepatis thinni drachmas quatuor, squillarum
marinarum octo, sesami quatuor, fabæ fresæ octo, la-
miarum crudarum duas, trita hæc, sapa adstillata exci-
pe, & pilulis efformatis, in escationis loco vitere. Tan-
dem hæc est

Omnium piscium esca.

Tarēinus ad omnes pisces id docet. Siluri virosi drach-
mas octo, papilionum fuluorum volatilium, anili, ali
captini, singulorum drachmas quatuor, opononis
duas, sanguinis porcini quatuor, galbani tantundem,
omnia terito, & vinum austерum affundito, pastillos
formato, & in umbra siccato.

Quomodo amoris illecebri animalia rapiantur.

C A P. II.

DV o sunt brutorum animalium Tyranni, esca, &
luxuriae, siue amor, non odor, non sonus, non sus-
fitus, non denique alia eorum animas stimulant, quam
amor, vt non solum de homine, sed de feris dicere lice-
at. Quid non mortalia pectora cogis improbe amor? Si
volumus

Sepias capere amoris illicio.

Ad sepias capiendas non nassæ, neq; retium insidiæ o-
pus sunt, sed amorum illecebris eas hac ratione explica-
mus, vt sepiam foeminam trahant, quam vt vel longis-
ime mas viderit, statim cupide in eam fertur, & ami-
cam flexilibus nodis etiam atq; etiam diligenter cir-
cumplectitur, atq; interea in hac implicatione pescato-
rum insidijs subtrahuntur

Capitonis capture.

Acutæ faciti capito in sinu Achaico, vt tradit Ælianuss
(sed